

Utjämnig:

Teologi och spiritualitet

1. Utjämning – att följa Kristus

Vad tror du på? Vilken är din religion? Detta är frågor som Finska Missionssällskapets anställda är vana att svara på i verksamhetsländerna, där kristendomen inte nödvändigtvis är den huvudsakliga religionen. Följdfrågorna är ofta många: Vad påbjuder din religion? Hur bör du leva och utöva din religion? Vad befäller din Gud?

Men hur är det här i Finland? Om mitt svar på första frågan är att jag är kristen, hur svarar jag då på följdfrågorna? Syns min tro på något sätt i mitt liv? Vad innebär det att vara en kristen, att vara en Kristi efterföljare?

Att erkänna att Jesus var en historisk person är en sak, men att tro på Kristus är något ännu mer: det är en tro på Guds son som blev människa. Gud sände sin Son till världen eftersom vi människor inte klarade av att leva enligt Guds bud. Jesus Kristus kom för att på ett konkret sätt, genom sitt eget exempel, visa vad som är Guds vilja och hur vi kan leva enligt den.

Gud har faktiskt gett befallningar och har också förväntningar på oss: Odlas och vårda skapelsen. Ta hand om dem som har en svagare ställning. Håll din blick och din tanke riktad mot Gud, som vill ditt, din nästas och hela skapelsens bästa. De viktigaste av buden har sammanfattats i Jesu ord: *"Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv."* (Luk 10:27, Matt 22:37-39, Rom 13:9)

Men vad händer om jag inte klarar av att hålla buden? I misslyckandets stund får jag vända min blick mot Kristus, som redan har burit våra försummelse, vår glömska och vår likgiltighet till korset. Vi får börja om i hans sällskap och som hans efterföljare. Det handlar inte om att vår tro skulle kräva prestationer av oss, utan om att Guds, Kristi kärlek förvandlar oss.

Att följa Kristus innebär att följa hans exempel, att se på världen med hans ögon. Att verkligen se och lyssna till sin nästa. Att ställa frågan: Vad vill du att jag gör för dig? Att försvara rättvisan, de fattiga och förtryckta.

Att följa Kristus är inte bara en andlig väg, utan det är i högsta grad en riktning som styr hela livet. Det är en livsstil som tar i beaktande hela Guds skapelse och verkar för skapelsens bästa. Paulus uttryckte detta i sitt brev till romarna på följande sätt: *"Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt."* (Rom 12:2)

Diskussionsfrågor:

- Vad betyder det för dig att följa Kristus?
- Vågar du ge Kristi kärlek en chans att förvandla dig?
- Är det skrämmande att ge Kristus makt över ditt liv?

Bibelsverser att reflektera över:

- Att följa Kristus: *"Du skall följa mig."* (Joh 21:22)
Fundera på varje ord separat för sig: Vad innebär det att följa? Handlar det om en befallning, en uppmaning eller en vädjan? Vem är det som Kristus ser på när han säger "du"? "Följ mig" är uppmaningen, men hålls vår blick fäst på Kristus eller börjar blicken irra åt andra håll?
- Livet som kristen, relationen till vår nästa: *"De behöver inte gå härifrån. Ge dem något att äta, ni själva."* (Matt 14:16)
Ett ord av uppmuntran – lägger vi märke till våra möjligheter och resurser att hjälpa vår nästa?
- Skapelsens värde: *"Herre, du hjälper både människor och djur."* (Ps 36:7)
Vad berättar detta om Guds förhållande till skapelsen? Vad innebär det för oss? Ur vems synvinkel borde vi tänka på livet, naturen och miljön?

2. Utjämningen som transformation

Tro

Tron är en gåva från Gud och en följd av att Gud verkar i människan. Tron kallar oss att leva ett liv i enlighet med Guds vilja och att följa Kristus. Den kallar oss att älska i vardagen, i ord och handling. Tron ger möjlighet att gång på gång börja om. I tron ingår nåden, Guds goda vilja för människan.

Hopp

I Kristus har Gud kommit till oss för att stanna. Vi är kallade att leva i uppståndelsens ljus, som inger hopp och erbjuder möjlighet till förvandling.

Kärlek

Kärlekens gärningar och att förkunna det goda budskapet går hand i hand. Gå inte förbi. Bördorna kan fördelas jämnare.

Uppvaknande

Utjämningen väcker oss till att se, dela, göra, uppleva och tala. Utjämning är att verkställa och levandegöra det goda budskapet, evangeliet.

Förvandling

Evangeliet är nyskapande på alla plan. Evangeliet förändrar människan och hennes gemenskaper. Kristus åstadkommer förnyelse i människan, vilket påverkar alla livsområden. Utjämningen blir verklighet.

Allomfattande natur

Utjämningen förstår människans och skapelsens relation och deras beroende av varandra. Den ena finns inte utan den andra. Människor av olika slag bildar tillsammans en mera fullkomlig bild av Gud. Vi finns till för varandra och för skapelsen.

Vår nästa

Det goda budskapet breder ofta ut sig genom små och oansenliga saker i vardagen. "Älska Gud och älska din nästa" är ännu idag det råd som Jesus ger oss för livet i vardagen. Det är Utjämningens kärna.

Finska Missionssällskapets dokument talar om samma saker på följande sätt:

Genomgripande förändring, transformation: "Kyrkans budskap om försoningen med Gud genom Kristus leder till ömsesidig solidaritet, förnyelse av samhällen, byggandet av ömsesidig fred och en önskan att skydda miljön som en del av skapelsen." (Missionssällskapets strategi 2023–2028)

Med holistisk avses ett synsätt som beaktar hela skapelsen. Såväl kroppsligheten, själsligheten som andlighetens uppmärksammas. Den holistiska missionen ser människan som en helhet och som en del av skapelsen. Den skiljer inte mellan kärlekens gärningar och förkunnandet av det goda budskapet utan förenar dem med varandra. (Missionssällskapets teologiska dokument För liv och rättvisa, s. 11)

Den holistiska missionen beaktar människans behov och rättigheter. Den svarar inte på sitt eget behov av att hjälpa utan är ett interaktivt lyssnande till människor. På så sätt följer den Jesu exempel i mötet med människor. (Missionssällskapets teologiska dokument För liv och rättvisa, s. 11)

I Jesus har vi ett exempel på hur en profetisk kyrka verkar. Den förkunnar Guds kärlek och hans goda vilja mot hela världen. Den vill rättvisa i världen och människors befrielse från förtryckande system. En profetisk kyrka vill vårda världens sår, inte bara sina egna. En profetisk kyrka är tjänande, en gemenskap som deltar i världens lidande, och vars uppdrag riktar sig utåt. (översättning ur Kemppainen Kati: Jumalasta kaikki lähtee, s.19)

Den profetiska dimensionen av diakonin innebär en övergång från ett traditionellt karitativt tänkande till ett aktivt förändrande av världen. (Missionssällskapets teologiska dokument För liv och rättvisa, s. 20)

Med profetisk avses här att observera, vara medveten om och bedriva påverkan. (Missionssällskapets teologiska dokument För liv och rättvisa, s. 5)

Diskussionsfrågor:

Varje tes kan antingen diskuteras separat eller som en helhet.

Frågorna kan användas endera som fristående frågor eller tillsammans med teserna eller bibelverserna:

- Hur förändrar din församling världen?
- Vad kallar Kristi kärlek oss till?
- Vilka saker borde missionsarbetet enligt din åsikt påverka?
- På vilket sätt upplever du att människans holistiska natur kommer fram i missionsarbetet?
- I hurdana nutida frågor borde kyrkan och de kristna ta ställning?
- Hur kan du i vardagslivet främja skapelsens välmående?
- Vilka saker söndrar mänskligheten och förvränger människan som Guds avbild?
- Jesus frågade: "Vad vill du att jag skall göra för dig?" Vad skulle du svara på Jesu fråga?

Bibelställen att reflektera över:

- 1 Mos 1:31: "Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott."
- Ords 3:27–28: "Neka ingen en skälig gåva när det står i din makt att hjälpa. Om du har något, svara då inte din broder: 'Kom tillbaka i morgon, då skall du få.'"
- Amos 5:7–12: "Ni förvandlar rätten till malört och slår rättfärdigheten till marken! ... Ni hatar den som för rättens talan i domstolen och avskyr den som säger sanningen. ... ni som trampar på den fattige ... ni som förtrycker oskyldiga ... och hindrar de fattiga att få sin rätt."
- Matt 7:12: "Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem."
- Matt 25:35–36: "Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fångelse och ni besökte mig."

- Luk 4:18–19: *"Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren."*
- Luk 13:18–21: Liknelsen om senapskornet och om surdegen
- Luk 16:19–31: Liknelsen om den rike mannen och Lasaros
- Apg 26:23: *"... att Messias måste lida och att han som den förste som uppstod från de döda skulle förkunna ljuset både för vårt folk och för hedningarna."*
- Rom 12:2: *"Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt."*
- 1 Kor 12:26–27: *"Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra. Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra. Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den."*

Källor:

Finska Missionssällskapets strategi 2023–2028.

För liv och rättvisa. Teologisk grund för Finska Missionssällskapets verksamhet och principer för samarbete. 2015.

Kempainen Kati: Jumalasta kaikki lähtee. Ajatuksia Suomen Lähetyseuran teologisesta asiakirjasta Elämään ja oikeudenmukaisuuteen. 2016.